

Gerontološki centar Pula - primjer dobre prakse u skrbi za starije ljude

Vesna Grubišić Juhas

Dom za starije i nemoćne osobe «Alfredo Štiglić» u Puli

Dom za starije i nemoćne osobe «Alfredo Štiglić» u Puli već dugi niz godina organizira i provodi izvaninstitucijsku skrb za starije građane grada Pule. Posljednje dvije godine intenzivnije razvijamo model Gerontološkog centra koji obuhvaća čitavu paletu usluga : Dnevni centar za starije osobe, Pomoć i njegu u kući, Dostavu obroka u kuće i podjela ručka u restoranu Doma, Ortopedska posudionica, Savjetovalište za oboljele od Alzheimerove bolesti, organizacija radionica i volonterskog rada u suradnji sa udrugama civilnog društva koje surađuju s ustanovom vođeni zajedničkim ciljem, a to je poboljšati kvalitetu života starijih ljudi, pogotovo onih koji žive sami sa željom da što duže žive u svom domu.

Zbog čega je to važno i zašto to radimo?

Odgovor nalazimo u demografskoj slici grada Pule.

Grad Pula ima 15,85% starog stanovništva i spada u gradove s vrlo starim stanovništvom. Prosječna starost stanovnika Pule je 40,7 godina (39,2 g. – muškarci, a 42,1 g. žene). Oko 15.000 stanovnika starijih od 65 godina živi u Puli i njoj gravitirajućim općinama (nadležnost Centra za socijalnu skrb Pula). To je gotovo polovica starijeg stanovništva Istarske županije.

U Hrvatskoj je u prosjeku 2% populacije starije od 65 godina smješteno u institucije. U Puli je već sada evidentan nedostatan smještajni kapacitet. Treba voditi računa da se dostigne i institucionalna razina skrbi kao u drugim krajevima Hrvatske i da se izgradi još jedan Dom za starije osobe.

Slika 1. Druženje uz razgovor

Pritisnuti problemima nedostatnih kapaciteta , ali i educirajući se, pratimo sva dostignuća zapadnoevropskih zemalja u organizaciji skrbi za starije osobe. Izgradili smo svoj model Gerontološkog centra i izvaninstitucijske skrbi.

Gerontološki centar zamišljamo i organiziramo kao:

1. Mjesto koordinacije i komunikacije između svih institucija (socijalno zdravstvenih) te udruga i grupa građana kao i ostalih subjekata koji imaju zajednički cilj, a to je CJELOVITA SKRB o osobama starije životne dobi,
2. Mjesto organiziranih savjetovališta u smislu mjesta susretanja, življenja i socijalno – rekreativnih i kulturno obrazovnih aktivnosti za starije osobe,
3. Referalno mjesto za Udruge dobrovoljaca i volontera koji djeluju u području socijalne skrbi za starije osobe,

4. Sjedište aktivnosti koje se odnose na pomoć i njegu u kući, servisi, socijalni alarm, poludnevni i cjelodnevni boravak i ortopedska posudionica.

Kako bismo realizirali naše ciljeve dnevno radimo na podizanju gerijatrijske kulture u našem gradu. U tome nam u velikoj mjeri pomažu mediji Glas Istre, TV Nova, HRT, Večernji list i dr. Želimo ljudima pokazati kako žive stariji, želimo senzibilizirati javnost za njihove probleme od djece u dječjim vrtićima i školama, do institucija, poduzeća i udruga civilnog društva.

Govorimo o starenju kao normalnom životnom procesu jer svi moramo brinuti o tome kako ćemo provesti ostatak naših života.

Želimo da što duže stariji građani ostanu u svojim obiteljima i svojim domovima, pomažemo im u tome, a za one koji nisu « samostalni » kojima je potrebna pomoć i njega organiziramo potrebne usluge.

Slika 2. Dnevni centar

1. Dnevni centar za starije osobe smješten je u Mažuranićevoj ulici br. 10 u Depandansi Doma Alfredo Štiglić. Organiziramo rad u 10 satnom programu pet dana u tjednu za 25 korisnika kojima je potrebna pomoć i njega (korisnici su pokretne ili teže pokretne osobe koje boluju uglavnom od demencije) .

Usluga je osmišljena kao pomoć obiteljima koje brinu o starijoj osobi. Kapacitet je popunjen i na smještaj je potrebno pričekati. Lista čekanja broji 18 korisnika. Cijena usluge je 1.883,00 Kn, od kojih korisnik plaća 760,00 Kn. Ostalo podmiruje gradski, županijski i državni proračun. Usluge su : prijevoz iz kuće u Dnevni centar i vraćanje kući, dva obroka i međuobrok, medicinska , zdravstvena i opća njega, usluga socijalnog rada, psihologa i radnog terapeuta te liječnika koordinatora zdravstvene skrbi za korisnika. Postoji mogućnost prijevoza na specijalističke preglede i frizerske usluge uz nadoplatu.

Ova usluga prepoznata je kao kvalitetna usluga za dementne osobe i one oboljele od Alzheimerove bolesti.

Željeli smo izbjeći neprimjerenu i preuranjenu institucionalizaciju te podići kvalitetu života starijoj osobi i njejoj obitelji te ostvariti dobar model integrirane socijalno zdravstvene skrbi za starije osobe.

Slika 3. Dnevni centar – radna terapija

Slika 4. Dnevni centar- vježbe i rekreacije

2. Pomoć i njega u kući

Pomoć u kući obuhvaća obavljanje kućanskih poslova, nabavku potrepština, lijekova, podrazumijeva održavanje osobne higijene, pomoć u oblačenju, kupanju, zdravstvenoj kontroli. Po potrebi se pripremaju manji obroci. Njegovateljica ili medicinska sestra dolazi u kuću i boravi od 1 – 5 sati dnevno. Cijena sata je 35,00 Kn. Za građane slabijeg materijalnog stanja moguće je da troškove plaća Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi putem rješenja Centra za socijalnu skrb ili troškove snosi gradski proračun grada Pule po rješenju Odjela za socijalnu i zdravstvenu skrb.

Slika 5. Pomoć i njega u kući – korisnica njege i pomoći u kući

3. Dostava obroka u kuće i ručak u restoranu Doma

Dnevno dostavljamo 50 ručkova u domove starijih ljudi po cijeni od 19,00 Kn. 25 osoba same dolaze po obrok u kuhinju Doma po cijeni od 12,00 Kn, a desetak objeđuje u restoranu Doma po cijeni od 12,00 Kn.

Slika 6. Priprema obroka u kuhinji Doma

Slika 7. Dostava obroka u kuće

4. Ortopedska posudionica

Posuđuje ortopedska pomagala (krevete, kolica, hodalice, toaletna kolica i sl.) bez naknade uz mogućnost da svatko tko želi može uplatiti donaciju za rad posudionice.

Slika 8. Ortopedska posudionica

5. Savjetovalište za oboljele od Alzheimerove bolesti djeluje i radi u partnerstvu sa Udrugom za Alzheimerovu bolest Istarske županije. Savjetovalište radi srijedom od 17,00 sati. Narudžbe su obavezne putem telefona 223 – 233, a može se tražiti savjetovanje sa psihologom, socijalnim radnikom, pravnikom ili neuropsihijatrom. Srijedom radi i grupa samopomoći za obitelji oboljelih od Alzheimerove bolesti pod vodstvom prof. psihologije. Usluge savjetovališta su besplatne za korisnike, a troškovi se podmiruju iz različitih izvora.

6. Radionice

U suradnji s partnerskom Udrugom Senior organizira se rad u radionici crtanja i keramike za starije građane našeg grada. Radionice su također besplatne.

Slika 9. i 10. Radionice

7. Volonterski rad u ustanovi

Posljednjih desetak godina s posebnom se pažnjom organizira i potiče volonterski rad u ustanovi. Volonteri stalno rade u grupi za religijsku potporu, grupi za kreativnu i likovnu edukaciju te u grupi za kulturno zabavne i naročito za sportske rekreativne aktivnosti. Angažirano je 20 aktivnih stalnih volontera koji su angažirani sa mnogo onih koji dolaze u ustanovu i gerontološki centar, a uključuju se u pojedine programe za blagdane, priredbe, određene akcije, manifestacije ili izložbe u kojima učestvuju ili ih čak i organiziraju. Uz 50-ak mladića koji svake godine obavljaju civilnu službu u našoj ustanovi i još 50-ak osoba koje obavljaju humanitarni rad kod nas predstavljaju jednu veliku snagu volontera i civilnog društva koji se uključuju u život i rad naše ustanove. Naravno da im je to omogućeno zbog vrijednog rada zaposlenog osoblja u ustanovi koje ima zadatak educirati volontere, usmjeravati i poticati ih.

Slika 11. Volonteri

Sve to činimo kako bismo omogućili našim starijim stanovnicima što kvalitetniji život u trećoj, a sve češće u četvrtoj životnoj dobi.

U pripremi je projekt uvođenja socijalnog alarma koji se nadamo realizirati ove i početkom 2006.godine.

Kontakt Adresa:

Vesna Grubišić Juhas, ravnateljica Doma «Alfredo Štiglić»

Tel: 052 / 392 – 464, fax : 052 / 392 – 449 , e – mail : vesna.grubisic.juhas@pu.htnet.hr